

מקבל את כל ההחלטות.

חוק

הפה והארנק

בשבוע שעבר פסק השופט המחוזי בתל אביב, בנימין בן פסקדין מ.מק. ראשון מסוגו בישראל: הוא חייב את שמואל זילברג לשלם לאסתר ברגהאוז סכום של 1500 ל"י כפיצוי על הפרת הסכם נישואים. אסתר דרשה 5000 ל"י.

חיך השופט, שעה שהקריא פסק הדין, ואמר: "מעריך אני שלא דרש ממני לכפות על הנתבע לשאת את התובעת, אלא רק לשלם לה פיצויים." הוא ראה בניי שואם דבר קדוש, אשר מותר לעשותו רק מרצונם הטוב של שני הצדדים.

ההזמנות נשלחו. אסתר ושמואל לא היו כבר ילדים. לשניים היה עבר עשיר. אסתר, בוגרת אוניברסיטה ליטאית, הגיעה לדרגה גבוהה בשירות הממשלתי. שמואל אף הוא תפס מקום חשוב בשטח ההוראה. שניהם היו חופשיים.

השניים נפגשו אצל מכרים משותפים, המשיכו להיפגש, החליטו כעבור זמן מה לנסות ולהקים משפחה. התפתחות העניינים לא הייתה חלקה: שמואל, שלמד לקח מר מנסיך נישואיו הקודם, היסס. אולם הזוג התגבר על כל המכשולים, נרשם ברבנות, פירסם בעיתון הצופה הודעה רשמית על נכונותו להתחתן, שכר אולם, שלח הזמנות לקרובים וידידים.

שלושה ימים לפני הטקס, שעה שאסתר ארזה את חפציה, התכוננה לעבור לדירה

נת קרוביהם, היה ריוק ניקולה עברו, מרתך העובד בגר' יהודי בחיפה. רחוק מנצרת כשהמטרה באה לחפשו במרתף אמו בחש" כת לילה. ואילו מוחמד נימר סמנה, פועל קימפרטור, היה בדרכו לבית-מקחת כדי לקנות תרופה לילדתו.

חוקי בהחלט. בנצרת, היו הרבה ש' אמרו: משטרת-ישראל פועלת לפי השיטה של משטרת-המנדט. כשהיו הטיוריסטים הורגים מישהו, היתה מיד עוצרת כמה אנשים, לפי רשימה ערוכה מראש — כל זה כדי שתוכל לשגר דו"ח ללונדון שעשתה משהו ממשי להתקנת הסדר. אבל משטרת ישראל — למי חייבת היא למסור דו"ח כזו? איש אינו מכריח אותה לעשות זאת. העם מאמין בבתי-המשפט. שיתנו לבתי-המשפט לומר את שלהם.

עורך-הדין חנה נקאה שקל אם לדרוש צו האכיף-קורפוס (העולם הזה 888) מבית הדין העליון. אולם צו כזה חל רק על מעצר בלתי-חוקי. ואילו סעיף 111, ירושת הקלון של דמנט, עדיין חוקי בהחלט במדינת-ישראל.

ערות

פולנים ואנשים

אחת האגדות המרובות שהתהלכו על ה' ערות השונות בארץ היתה קשורה בעולי פולין: הכל היו משוכנעים כי בניגוד ל' עולי רוסיה, הארצות האנגלו-סקסיות ו' אפילו גרמניה, לא היו עולי פולניה מעוניינים ביותר במילדתם הישנה.

בשבוע שעבר נופצה האגדה לרסיסים: כאשר הוצג סרט פולני בקולנוע תמר התל-אביבי בחסותה של הליגה לידירות ישראל-פולין, נאספו במקום המוני מוז' מנים ובלתי-מומנים. אף על פי שלא נמכרו כל כרטיסים (הכניסה היתה רק לפי הור' מנות), הצטופפו בפתח כ-200 איש מלאי תקות, התפרצו לבתייהם רק לאחר שהוברר כי באולם לא נותר אף מקום פנוי.

האולם היה מלא עד אפס מקום. אולם הקהל לא נראה כמורכב מבני מעמד הע' מלים, הצמא לאמת מאחורי מסך-הברזל: בין הנאספים בלטו גם גופותיהם הדשנים והמטופחים של תעשיינים וסוחרים עשירים. הם נאספו במקום מתוך תשוקה אחת ו' יחידה: לשוב ולשמע את השפה הפולנית, האהובה עליהם.

מסחר

תשובה מתחזקת

הכל מכירים את הסיפור על הסוחר ה' יהודי הורזי שמכר לגרמני תמים שעות' קוקיה, שיכנע אותו לקנות יחד עם זה גם שקיק של מזון לעופות.

השבוע היה רומה כי הגלגל התהפך: הגרמנים הצליחו למכור לישראל, במסגרת הסכם-השילומים, 24 אלף חביות דגים מל' חים, הנערכים ב-356 אלף דולר, בה בשעה שישראל היתה יכולה לקנות דגים זולים יותר מתורכיה.

כאשר תמהו אנשי-המסחר על העיסקה המזוהה, קיבלו הסבר מזור עוד יותר מפי חברי משלחת-השילומים: גרמניה הציעה להשיג לישראל כמות גדולה של קמח-דגים — מצרך נדיר ביותר — מארץ שלישית, בת-אי שישאל לקנה דגים מל' חים אך ורק מידי הגרמנים.

הסוחרים לא הסתפקו בתשובה, טענו כי ישראל יכולה לבוא במגע ישיר עם הארץ השלישית, לקנות את הדגים המלוחים ב' תורכיה, להדק עלידי כך את היחסים עם המדינה האוהדת היחידה במרחב. גם הפעם היתה בפי אנשי-השילומים תשובה מתח' מקת: "אל תשכחו שאין אנו חופשים להחליט כרצוננו: משרד המסחר והתעשייה

הארץ

השבוע בקול-ישראל, יום ו' ב' חשבון השט"ו (דבר-השט"ו). חגי קולוב, קריית מוצאי' חשבון הנפש המשוודת? אילת בלונדון, בשעת הגשת כתב' האמנתו כשגריר למלכה אליזבת ב'22 לאוקטובר 1922 (העולם הזה). דן בצלי, תל-אביב הלואי וזהה זה אמת.

לעתידו, הביאו לו את שולמית בת הרב טעדיה עודד יפת מכפר אונו, אמרו לו כי היא תהיה אשתו. לנתן בן ה'15 לא היתה ברירה אלא להיכנע למסורת.

חייהוג לא היו תקינים. טסה היה נעלם מן הבית לשבועות רצופים. לאחר זמן אף אמר לשולמית בגלוי כי הוא אוהב נערה בשם זהרה, ביקש להתגרש ממנה, אולם שולמית סירבה לוותר עליו, אמרה שהיא אוהבת אותו, גילתה לו כי נכנסה להריון.

קבר כמו פיו. סבלנותה של זהרה היתה קצרה יותר. בראותה כי העניין הס' תכנן לשולמית נולד בן, שלחה לטסה נעל: סמל מסורתי לנתיקו-יחסים.

החודשים חלפו. שולמית שבה ונכנסה להריון, וטסה הבין כי לעולם לא ישתחרר ממנה. הוא עזב את הבית, עבר לכפר שמרייה, אולם שולמית הוסיפה לבקר אצלו מפעם לפעם, ניסתה להחזיר אותו הביתה. בעת אחד הביקורים האלה נעלמו עקבותיה. השופטים חזרו לאולם. הישיבה התחדשה. השופט כסוף-השיער, מרדכי קנת, הכריז כי הודאותיו של טסה לאסיר המדומה, סמל ציון דהאבאני, נתקבלו לפי סעיף 9 של פקודת-העדות, הקובע כי עדות כשרה אם ניתנה מרצונו החופשי של הנאשם, ללא לחץ.

נתן טסה עצמו לא הבין מאומה בקרב משפטי זה. היה ברור לו רק דבר אחד: הוא כרה לעצמו קבר — כמו פיו.

דרכי-חיים

"אדאם דה..." בתל אביב

"הדבר לא ייתכן! אין הוא יכול לקרות במציאות!" הכריזה עובדת הסניף התל-אביבי של קופת-חולים, לוינה לוי, לפני חודשים מספר, בראותה את הסרט הצרפתי מאדאם דה... ואכן, הסרט עסק בהרפתקאות בלתי מציאותיות לחלוטין של צגילים.

השבוע זכתה לוינה לחזות את עלילת ה' סרט במציאות, אם כי בשינויים קלים. היא נכנסה לאוטובוס מלא אדם, פקחה את עיניה בתמיהה: לא היה ספק בדבר. על ורועה של שכנתה לאוטובוס, אשה צעירה לבושה חדר, התנוסס צמיד הזהב, אשר נגנב מביתה בליל' הסדר האחרון.

כאשר ירדה האלמונית מן האוטובוס, הל' כה לוינה בעקבותיה, פנתה אליה בסקרנות נשיית: "מנין לך צמיד זה?" התשובה נית' נה ללא היסוס: הצמיד נקנה בחוץ-לארץ.

לוינה לא הסתפקה בתשובה, הוסיפה לע' קוב אחרי האלמונית, עצרה שוטר, סיפרה לו את כל הפרשה. השוטר עצר את האלמו' נית, קבע את זהותה: סוגיה חזק, בעלת ה' מלחמה במועדון-הלילה סרודור.

נסיכון משטרה. בעדותה במשטרה פת' חה סוגיה המפוזרת את פיה לרווחה, סיפ' רה את כל הידוע לה: היא קנתה את הצמיד מידי מכרה החתיק, מאיל אהרונוביץ, אחד מ' בצלי מועדון-הקלפים בריג.

אהרונוביץ, שנעצר מיד, לא היה מפוחד כלל. הוא היה שוטר לשעבר, ידע בדיוק מה לומר: אחד מלקוחותיו הוותיקים, מאיר פרץ, הפסיד סכום גדול בקלפים, הציע את הצמיד במקום תשלום. "איני נוהג למשכן חפצים כאלה," סיפר אהרונוביץ, "על כן הצעתי לסוגיה לקנות אותו. היא בדקה את הצמיד, הסכימה לשלם תמורתו 80 לירות מיד, 40 לירות נוספות למחרת-היום."

פרץ הפורץ. אולם כאשר הובאה הפרשה כולה לפני שופט-השלום, רב-הסבלנות, יוסף כ'חננו, החבר כי נסיגו במשטרה של אהרונוביץ היה לקוי למדי. בעדותו התמיהה נבעו פרצות בוז אחר זו. פאולה איגנ, שנוכ' חה בעת העברת הצמיד לידי, סיפרה כי פרץ קיבל תמורת התכשיט 50 לירות במוזמנים. סוגיה חזק, שעלתה על זונכה-עדים בעקבו' תיה, טענה כי אהרונוביץ סיפר לה שהוא קיבל את הצמיד מאשה ששקעה במועדון.

אהרונוביץ, שבא במיצר, ניסה לתסום את הפרצות בטענה כבדת-משקל: "פרץ יכול לישב את כל התחירות." אולם לצערם הרב של המשטרה והשופט לא היה פרץ מסוגל ל' הופיע ולהעיד: הוא מבוקש על-ידי המשטרה זה חודשים מספר.

היד הארוכה היתה איפוא נאלצת להסתפק באהרונוביץ: הוא נדון לתשלום 250 לירות קנס, או שלושה חודשי מאסר. הצמיד הוח' זו לבעליו. הסרט שהפך למציאות הסתיים בהפי-אנז.

פט: האם לקבל, או לדחות, את הודאותיו של הנאשם ברצח בעלה של הנרצחת, נתן טסה?

ההתנגדות לקבלת-ההודאות באה מצד הסניגור, שלמה גולד. הוא טען כי ההר' דאות פסולות, היות והמשטרה השתגישה בטכסיסים, כדי להוציא אותן מפי טסה. לעומת זאת הוציאה התובעת, ויקטוריה אוסטרובסקי-כהן, ספריה חוקית שלמה מ' תיקה, טענה כי הודאותיו של טסה כשרות וראויות להתקבל על-ידי בית-המשפט ה' נכבד, אף על פי שהוצאו ממנו בעירמה.

זאב בעור-כבש! נתן טסה עצמו ישב על ספסל-הנאשמים הוא זכר היטב איך הוצאו ההודאות מפיו: כאשר הוא נעצר על-ידי המשטרה, שפתחה בחיפושם אחרי אשתו הנעלמת, לא היו בידי השוט'

אהובה זהרה
אהבה + חרות

רים כל הוכחות כי בוצע פשע. טסה עצמו טען וחזר וטען כי אין לו כל מושג על מקום הימצאה של שולמית. "להיפך, היתי רוצה מאד לדעת איפה היא מתגובבת." המשטרה המשיכה בחקירה — וטסה המ' שך לשבת.

המסתורין פוענחו רק ערב אחד, כאשר הובא לתאו של טסה אסיר חדש. האסיר נכנס אתו בשיחה, סיפר לו כי הוא נאשם

נרצחת שולמית
אהבה = מוות

ברצח אשתו, הודה בגילוי-לב: "טיילתי אתה על שפת הים בלילה אפל, חנקתי אותה וקברתי אותה בחול."

עתה הגיע תורו של טסה לגלות את ליבו. הוא סיפר כי גם הוא חשוד באותו הפשע, וכי גם הוא חנק את אשתו, הטיל את גופתה לתוך באר עמוקה, בקרבה פתח-הקוה. לאחר שבועיים ראה טסה את אותו האסיר מופיע במדי-שוטרים, מעיד בבית-משפט השלום, צעק לעומתו: "זאב בעור-כבש!"

היה זה סימנה של פרשה ארוכה. היא התחילה עוד לפני ארבע שנים, כאשר עלה נתן עם הוריו משרעב, תימן. ההורים דאגו

נאשם טסה
חרות = מוות

החדשה, באו אליה אביו ואחיו של שמואל בישרו לה בשורה רעה: שמואל ניתק את כל קשריו איתה, לא נתן כל סיבה לכך. הסיבה התבררה לאסתר רק לאחר שני' גשה עם שמואל פנים אל פנים: רבקה כהן, אחת ממכרותיה החתיות, תארה את אופיה של אסתר בצבעים לא חיוביים. שמואל גם אמר לה כי הוא החליט לשוב אל אשתו הקודמת.

לקח לצעירים. אסתר נקטה בצעד היחידי, שהיה מסוגל לטור את שמה: היא פנתה אל בית-המשפט בתביעת-פי' צויים. השופט קיבל את טענות סניגורה של אסתר, אריה ארזי, רב-הגמר, ראה בהרשמת הזוג ברבנות, פירסום ההודעה בעיתון וכל שאר ההכנות חווה של ממש — ובהתחרטותו של שמואל הפרת חווה. עדינה של רבקה כהן לא נתקבלה כי השופט ראה בה "אשה חסרת-חן ומלאה קנאה."

הסוף היה טוב: שמואל זכה באשתו הקודמת. אסתר וכתה בפיצויים. אולם המש' פט כולו שימש לקח לצעירים רבים. הלך: הפותח את פיו עלול לפתוח גם את ארנקו.

פנעים

האסיר המדומה

השבוע קמו שלושת השופטים, מרדכי קנת, אליהו מני ויצחק וונדלביץ אשר דנו בחיך רצח שולמית טסה, יצאו מאולם בית-המשפט המחוזי, תל-אביב, התבודדו להתייעצות. ההתייעצות נסבה על נקודה, שהיתה עלולה להכריע את תוצאות המש'